

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 15 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Algirdo Taminsko ir Egidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 5 d. paduotu **trečiojo asmens UAB „Baltijos tiekimas“** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. birželio 22 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. birželio 22 d. nutartimi paliko nepakeistą Šiaulių apygardos teismo 2023 m. gegužės 10 d. nutartį, kuria teismas tenkino ieškovės UAB „Elektros zona“ prašymą atgreti įvykdytą teismo sprendimą ir nutarė atgreti Šiaulių apygardos teismo 2022 m. balandžio 19 d. sprendimo ir Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. birželio 30 d. nutarties įvykdymą bei priteisti iš trečiojo asmens UAB „Baltijos tiekimas“ ieškovei UAB „Elektros zona“ 4556,44 Eur sumą, ieškovės sumokėtą trečiajam asmeniui pagal panaikintus Šiaulių apygardos teismo 2022 m. balandžio 19 d. sprendimą ir Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. birželio 30 d. nutartį.

Kasaciniu skundu trečiasis asmuo UAB „Baltijos tiekimas“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. birželio 22 d. nutartį ir Šiaulių apygardos teismo 2023 m. gegužės 10 d. nutartį, ir ieškovės UAB „Elektros zona“ prašymą atgreti įvykdytą teismo sprendimą atmesti. Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Trečiojo asmens kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai atgretė teismo sprendimo įvykdymą po to, kai Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2023 m. balandžio 4 d. nutartimi nutarė Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 30 d. nutartį ir Šiaulių apygardos teismo 2022 m. balandžio 19 d. sprendimą panaikinti, ir civilinę bylą nutraukti.
2. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai atgretė teismo sprendimo įvykdymą netinkamai pritaikę proceso teisės normas, reglamentuojančias sprendimo įvykdymo atgretimo institutą (CPK 760-762 straipsniai), ieškovės naudai atgretėdami teismo sprendimo įvykdymą, nors tik atsakovui suteikiama teisė reikalauti atgreti panaikinto sprendimo įvykdymą ieškovo atžvilgiu (CPK 760 straipsnio 1 dalis, 762 straipsnio 2 dalis).
3. Teismai, remdamiesi išimtinai tik sprendimo įvykdymo atgretimo taikymo pagrindu, nesuteikiančiu teisės teismams taikyti bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių (*inter alia* CPK 93 straipsnio 4 dalimi), grąžino ieškovei jos trečiajam asmeniui išmokėtas bylinėjimosi išlaidas ir atsisakė iš naujo skirstyti bylinėjimosi išlaidas atsižvelgiant į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertinant priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos.
4. Skundžiamos nutarties 16 punkte cituojamas išaiškinimas, jog panaikinus jau įvykdytą sprendimą, skolininkas turi teisę reikalauti grąžinti viską, ką vykdant teismo sprendimą iš jo gavo išieškotojas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. kovo 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-176-219/2016; 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-423-219/2017). Tačiau nurodomas kasacinio teismo išaiškinimas yra pateiktas bylose, kuriose taip pat buvo sprendžiami klausimai dėl materialinių teisių reikalavimų patenkinimo atgretimo, o bylinėjimosi išlaidų paskirstymo pakeitimai (išlaidų atlyginimo atgretimas) šiose bylose nebuvo nagrinėjami. Todėl teismai be pagrindo rėmėsi nurodomu kasacinio teismo išaiškinimu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Algirdas Taminskas

Egidija Tamošiūnienė